

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie
Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechi 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei
Studentzii plătesc pe jumătate
Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Dragu Ene cu Nasta Meilă. — Secțiunea III: Ministerul de finanțe cu Idris Ramadan.*

Curtea de apel din București, secțiunea IV: Societatea de asigurare „Agricola” cu G. Namțeanu.

Tribunalul județului Ilfov, secțiunea I: C. Budișteanu cu C. Lăzărescu.

Părerii și discuțiunile de d-l Ion N. Tănăsescu, judecător, Novaci Gorj.

Din lumea judecătorească un discurs de d-l Ion Hagiescu-Miriște. Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 28 Octombrie 1914

Președinta d-lui C. R. Manolescu, președinte

Dragu Ene cu Nasta Meilă

CĂSĂTORIE. — DOVADA CĂSĂTORIEI LEGITIME ÎNTRE SOTI. — ART. 33 ȘI 176 C. CIV.

Actul de naștere al cuiva nu poate să dovedească decât faptul material al nașterii, iar nu și căsătoria legitimă a părinților săi, de oarece faptul nașterii poate să aibă loc și în afară de căsătoria legitimă, iar proba căsătoriei legitime între soți, după art. 176 c. civ., se face numai printr'un act de celebrarea ei, înscris în registrul stărei civile, sau în cazurile excepționale prevăzute de art. 33 c. civ., prin martori.

Prin urmare, tribunalul comite un exces de putere și violează art. 176 c. civ., când constată căsătoria dintre doi soți numai pe baza actului

de naștere al unui copil și pe acela de deces al tatălui.

No. 491. — Casată în urma recursului făcut de Dragu Ene Neagu, sentința No. 605 din 1913, a tribunalului Teleorman, în proces cu Nasta Meilă.

S'a ascultat citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Bossy; pe d-l avocat G. Gancevici, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare; pe d-l avocat V. Cancicov, pentru intimat, în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivelor de casare, trase din violarea art. 33 și 176 c. civ., omisiune esențială și exces de putere:

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că recurentul Dragu Ene Neagu, a chemat în judecată pe intimata Nasta Meilă pentru revendicarea pământului cu care fratele său, Mareș Ene Neagu, a fost improprietar după legea rurală în comuna Poroschia, și pe care numita intimată îl deține fără nici o calitate;

•Că acțiunea fiind admisă de tribunal, în lipsa intimitei, aceasta a făcut opozițiune invocând între alte mijloace de apărare că acțiunea este neregulată introdusă contra sa personal, de oarece deține pământul în calitate de tutoare legală a copilei sale Rada, pe care o are din căsătoria cu defunctul Mareș Ene Neagu, invocând în dovedirea acestei calități actul de naștere al copilei Rada și actul de deces al lui Mareș Ene Neagu;

Că, tribunalul a admis acest mijloc de apărare și opozițiunea, a retractat sentința opozată și în consecință a respins acțiunea recurentului pe motiv că, din extractul de naștere No. 64 din 1895 al copilei Rada, unit cu cel de moarte No. 75 din 1907, al improprietarului Mareș Ene Neagu, se constată că oponenta a fost soție legitimă a improprietarului, căsătorie din care a rezultat copila Rada; că, dar pământul ce se revendică, fiind deținut de oponentă

în calitate de tutoare legală a minorei, acțiunea a fost neregulat introdusă contra sa personal, iar nu ca tutoare;

Considerând că, actul de naștere al cuiva nu poate să dovedească decât faptul material al nașterii, iar nu și căsătoria legitimă a părinților săi, de oarece faptul nașterii poate să aibă loc și în afară de căsătoria legitimă; că, proba căsătoriei legitime, între soți, după art. 176 c. civ., se face numai printr'un act de celebrarea ei, înscris în registrul stărei civile sau, în cazurile excepționale prevăzute de art. 33 c. civ., prin martori;

Că, în speță, intimata Nasta Meilă, invocând calitatea de tutoare legală, trebuia să facă în prealabil dovada căsătoriei sale cu Mareș Ene Neagu și această dovadă nu poate să rezulte decât dintr'un act de celebrarea căsătoriei sau, fiind dovedite cazurile excepționale arătate de art. 33 din codul civil, prin martori;

Că, tribunalul a comis un exces de putere și a violat art. 176 c. civ., când a constatat căsătoria dintre intimata Nasta Meilă și împroprietăritul Mareș Ene Neagu, numai pe baza actului de naștere al copilei Rada și a celui de deces al împroprietăritului;

Că, prin urmare, recursul cată să fie admis ca întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 5 Decembrie 1914

Președintele d-lui V. Râmniceanu, președinte

Ministerul de finanțe cu Idris Ramadan

CASAȚIUNE. — COMPETINȚA SECȚIUNILOR. — CONTRAVENȚIE LA LEGEA ZAHARINEI — ART. 5, L. CURȚEI DE CASAȚIE.

LEGEA ZAHARINEI. — CONTRAVENȚIE. — RECURS — TERMEN. — ART. 19, L. ZAHARINEI.

LEGEA ZAHARINEI. — CONTRAVENȚIE. — AFACERE CIVILĂ. — TRIBUNAL. — CONSTITUIRE CU PROCUROR. — ART. 19, L. ZAHARINEI.

1° Competința secțiunilor Curței de casație se determină după modul cum afacerea a fost judecată de instanța de fond.

Astfel fiind, o contravenție la legea zaharinei, deși de natură civilă, dar fiind judecată de tribunal ca instanță corecțională, urmează ca recursul relativ la această contravenție să fie reținut în judecata secțiunii II a Inaltei Curți.

2° În materie de contravenție la legea zaharinei, are a se aplica dispozițiunile art. 19 din legea specială care prin derogățiune dela dreptul comun a fixat termenul de recurs la o lună dela pronunțarea sentinței, fiind indiferent modul cum a fost constituită instanța.

3° După art. 39 din legea zaharinei, contravențiunile la această lege sunt de natură civilă și, prin urmare, tribunalul constituindu-se corecțional spre a statua asupra unei asemenea afaceri, își însușește o competență ce legea nu i

acordă și deci hotărârea atacată cu recurs are a fi casată.

No. 3136. — Casată, după recursul făcut de ministerul de finanțe, sentința tribunalului Argeș, No. 2648 din 1913, în proces cu Idris Ramadan.

Ascultând pe d-l procuror-general Sc. Popescu, asupra incidentului de incompetență a acestei secțiuni; pe d-l avocat G. Mărinescu, din partea ministerului, în combaterea incidentului; pe d-l avocat V. Duculescu, care se referă la apreciere.

Curtea deliberând,

Asupra incidentului de necompetență a acestei secțiuni, ridicat de d-l procuror-general, pe motiv că recursul este relativ la o contravenție la legea zaharinei, de competența secțiunii a III-a de a fi judecată;

Considerând că competența secțiunilor Curței de casație se determină după modul cum afacerea a fost judecată de instanțele de fond;

Că, în speță, se constată că contravențiunea de față a fost judecată de tribunalul Argeș, ca instanță corecțională, așa că recursul relativ la această contravenție urmează a fi reținut în judecata acestei secțiuni, potrivit art. 5 din legea organică a Curței de casație;

Pentru aceste motive, respinge incidentul.

Asupra tardivității recursului:

Considerând că prin art. 19 din legea zaharinei, se prevede că termenul de recurs în casație, în contra sentințelor pronunțate de tribunal în asemenea materie, va fi de o lună dela pronunțarea sentinței;

Că, această dispozițiune dintr'o lege specială are a se aplica în toate cazurile în materie de contravenție la legea zaharinei, chiar atunci când prin exces de putere tribunalul s'ar fi constituit ca tribunal corecțional și a judecat ca atare, întrucât legea nu distinge și întrucât dispozițiunile unei legi speciale derogă dela acelea ale unei legi generale;

Că, nu se poate susține că, fiindcă tribunalul a judecat contravențiunea de față ca instanță corecțională, ar urma să se aplice dreptul comun, după care termenul de recurs este de trei zile libere, de oarece în materie de contravenție la legea zaharinei are a se aplica dispozițiunile legii speciale care au derogat dela dreptul comun, fiind indiferent modul în care a fost constituită instanța;

Că, în speță, sentința tribunalului fiind pronunțată la 10 Iunie 1913, iar recursul fiind făcut la 10 Iulie 1913, el este făcut în termenul legal.

Asupra motivului I de casare tras din «violarea art. 19 din legea zaharinei și exces de putere, de oarece tribunalul a fost greșit constituit ca instanță corecțională când a judecat contravențiunea de față care e de natură civilă conform citatului text» :

Având în vedere dispozițiunile art. 19 din legea zaharinei ;

Considerând că după acest articol, apelul în contra deciziei administrațiunii centrale a finanțelor, prin care se aprobă procesul-verbal de constatarea unei contravențiuni, se va face la tribunalul civil respectiv, care va fixa înfățișarea peste opt zile, cel mult, dela primirea cererii de apel ;

Considerând că, în specie, tribunalul a fost constituit cu ministerul public, ca instanță penală, și ministerul public a pus concluziuni ; că, participarea ministerului public a viciat constituirea instanței, introducându-se în constituirea ei un organ, care nu poate participa decât în mod excepțional în afaceri civile și numai în cazuri anume prevăzute de lege ;

Considerând că astfel fiind, tribunalul constituindu-se corecțional, spre a statua asupra unei afaceri civile, și-a însușit o competență ce legea nu-i acordă și deci hotărârea atacată cu recurs urmează a fi casată.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECTIUNEA IV

Audiența dela 11 Octombrie 1914

Președința d-lui A. Procopiu, președinte

Societatea de asigurare „Agricola“ cu G. Nemțeanu.

ANCHETA IN FUTURUM. — POLIȚĂ DE ASIGURARE. — DAUNE. — CONSTATARE ȘI EVALUARE. — ART. 66 PR. CIV.

Cu toate că în polițele de asigurare se prevăd anume formalități și modalități pentru constatarea daunelor și evaluarea lor, totuși partea asigurată nu poate fi decăzută de a cere anumite constatări pe calea anchetei in futurum, prevăzută de art. 66 pr. civ., de cari s'ar putea folosi cu ocaziunea judecării fondului procesului, când partea s'ar putea prevala de nulitatea sau neopozabilitatea poliței de asigurare.

No. 27. — Respins apelul făcut de societatea de asigurare «Agricola», contra jurnalului No. 4044 din 7 August 1914, a tribunalului comercial Ilfov, secția II, în proces cu G. Nemțeanu.

S'au ascultat : d-l avocat Petrescu Comnen, din partea societății apelante și d-nii avocați V. Macedonschi și N. Durma, din partea intimatului.

Curtea,

Asupra apelului făcut de societatea „Agricola“ în contra jurnalului No. 4044 din 7 August 1914 a tribunalului Ilfov, secția II comercială ;

Văzând actele cauzei și ascultând susținerile părților ;

Având în vedere că, prin jurnalul apelat, tribunalul admite cererea făcută de intimatul de astăzi Gh. Nemțeanu, și dispune ca printr'un expert și martori să se constate paguba pricinuită de grindină la lanurile de grâu, orzoaică și ovăz de pe moșia Costești-Nemțeanu a numitului, asigurate prin polița No. 4021 din 1914 la societatea apelantă cum și suma care reprezintă valoarea daunelor provenite din zisa cauză ;

Având în vedere, că prin apelul de față societatea de asigurare „Agricola“ cere respingerea cererii de anchetă in futurum, pentru motivul că conform clauzelor din polița de asigurare, punctele ce asiguratul voește să le stabilească printr'ansa trebuiesc stabilite prin experți numiți de părți, iar nu prin asemenea constatări judiciare care sunt nule față de societate și ca atare nu pot prezenta nici un interes asiguraților ce le cer ;

Având în vedere că, într'adevăr prin polița de asigurare se prevăd anume modalități pentru constatarea daunelor și anume forme de constatarea și evaluarea lor ;

Considerând că, dacă la aceste constatări și preparatorii pot recurge părțile pentru stabilirea drepturilor lor, în ipoteza când nici un motiv de nulitate sau neopozabilitatea poliței de asigurare nu s'ar invoca, situațiunea se schimbă când părțile sau una din ele ipotetic, ar voi să se prevaleze de aceste obiecțiuni, cu ocaziunea judecării fondului procesului, caz în care nu poate fi împiedicată partea dela constatarea daunelor suferite, pe calea regulamentată de dreptul comun, între altele, și aceea a anchetei in futurum, prevăzută de art. 66 din procedura civilă ;

Considerând că, după cum unul sau altul din aceste moduri de susținere pe calea fondului s'ar invocă, după cum partea consideră sau nu opozabilă ei polița de asigurare, depinde și utilizarea cu succes sau nu a probelor prevăzute, ori în polița de asigurare ori de dreptul comun; că, până când o asemenea caracterizare urmează a se face în acțiunea ce are a se intentă pe calea valorificării fondului, probele dreptului comun pe calea anchetei în futurum, nu pot fi refuzate părții;

Că, dar, față de aceste considerațiuni, cererea de anchetă în futurum formulată de intimat înaintea primei instanțe este admisibilă în principiu;

Pentru aceste motive, respinge apelul.

Semnați: A. Procopiu, G. A. Mavrus, Ef. Antonescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV

SECȚIUNEA I

Audiența dela 23 Octombrie 1913

Președinta d-lui Gh. Pop Șerbănescu, judecător

C. Budișteanu cu C. Lăzărescu

SECHESTRU JUDICIAR. — PROCES ASUPRA FONDULUI. — CONTESTATIUNI. — ART. 1632 ȘI URM. C. CIV. — ART. 615 PR. CIV.

Prin proces în sensul art. 615 pr. civ., pe baza căruia a parte să fie îndrituită a face o cerere de sechestrul judiciar, legiuitorul a înțeles numai acele judecăți, cari desleagă pricinile relative la drepturile de proprietate, folosință sau administrație a unui bun și care au loc înaintea tribunalelor ordinare, iar nu și contestațiunile ce se ridică înaintea tribunalului de urmărire, de oarece acestea sunt judecăți cari nu tranșează asupra drepturilor de proprietate, iar hotărârea instanței de urmărire prin care contestația este admisă, nu are alt efect decât că ridică titlului puterea lui executorie.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de d-l C. Budișteanu, contra d-lui C. Lăzărescu, de a se înființa sechestrul judiciar asupra pădurei Vălsănești județul Argeș;

Având în vedere că reclamantul în sprijinul acțiunii face dovada, necontestată de pârât, că la tribunalul Ilfov, secția de notariat, s'a judecat și s'a dat sentința cu No. 6808, apelată de pârât, prin care se admite reclamantului o contestație la o exe-

cutare făcută de pârât asupra averii ce se cere a fi pusă sub sechestrul;

Având în vedere, că pârâtul opunându-se acțiunii, mai înainte de a se intra în fond, cere ca tribunalul să examineze regularitatea acțiunii introdusă de reclamant, susținând că nu îndeplinește condițiunile cerute de art. 615, și că în orice caz tribunalul nu este competente a o judeca;

Având în vedere, incidentul ridicat de pârât, cum și susținerile părților în sprijinul și combaterea lui;

Având în vedere că, așa cum a fost formulat și dezvoltat acest incident, el conține două cereri deosebite: un declinatoriu de competență tinzând ca tribunalul să se desinvestească cu judecarea cererei de față și să o trimită la tribunalul secția de notariat, sau la tribunalul Dâmbovița, și un fine de neprimire al acțiunii, pe motiv că nu îndeplinește cerințele art. 615 pr. civ., și anume: nu există un proces asupra proprietății, folosinței sau administrației averii ce se cere a fi pusă sub sechestrul;

Având în vedere, că ori de câte ori există proces asupra proprietății sau posesiei unei lucru mișcător sau nemișcător, sau asupra administrației sau folosinței unui lucru comun, tribunalul va putea după cererea celui interesat să înființeze sechestrul judiciar;

Că, o cerere de sechestrul fiind accesorie în conformitate cu dispozițiile art. 615 pr. civ. are să se îndrepte la tribunalul investit cu judecarea pricinii de fond, judecătorii acestui tribunal fiind singurii competenți a aviza asupra măsurii cerută de cel interesat;

Că, acestea fiind principiile în materie de sechestrul judiciar, tribunalul, asupra cererei de declinatoriu de competență, urmează a examina dacă tribunalul de notariat sau Dâmbovița, unde se cere a se trimite afacerea, sunt cele chemate de a judeca cererea de față;

Considerând, că este necontestat de părți și se face dovada și cu dosarul No. . . al secției de notariat, că de acest tribunal s'a judecat contestația ridicată de reclamant la un titlu executoriu privitor la averea ce se cere a fi pusă sub sechestrul;

Având în vedere că reclamantul își întemeiază cererea de sechestrul judiciar, pe existența contestațiunii, ce s'a judecat la tribunalul de notariat, iar pârâtul incidentul de declinare de competență pe

principiul că acțiunea accesorie trebuie îndreptată la instanța care judecă principalul;

Considerând că legiuitorul admite ca în anume ca uri să se scoată un bun din mâna unei persoane și să o încredințeze alteia, cere însă o condiție esențială, ca să fie proces asupra dreptului de proprietate, folosință sau administrație, asupra bunului ce se cere a fi pus sub sechestrul, măsură necesară și utilă părților litigante, în cazurile când procesul principal durează mult, și când administrarea bunului este defectuoasă și ar putea să producă daune, ce nu s'ar putea repara;

Că, așa fiind, prin „proces“ legiuitorul prin art. 615 pr. civ., înțelege acele judecăți, cari desleagă pricinile relativ la drepturile de proprietate, folosință sau administrație a unui bun, și cari au loc înaintea tribunalelor ordinare, și nici de cum contestațiunile ce se ridică înaintea tribunalului de urmărire, acestea fiind judecăți cu caracter tot așa de urgent ca și cererile de sechestrul-judiciar, și cari nu tranșează asupra drepturilor de proprietate, așa că chiar dacă, în speță, în aprecierea seriozității coteștiunii în mod incidental tribunalul a examinat și actele de proprietate, nu se poate zice că a existat proces de fond asupra proprietății, iar hotărârea tribunalului de notariat prin care dă câștig de cauză reclamantului nu are alt efect de cât că ridică titlului; în virtutea căruia pârâtul a cerut punerea în posesie, puterea lui executorie;

Că, prin urmare, cererea de a se declina competența și a trimite pricina la tribunalul de notariat, trebuie respinsă, pe motiv că la această secție nu există un proces, care să legitimizeze o cerere de sechestrul-judiciar, fiind inutil a se mai examina dacă legea organică a acestui tribunal îi dă sau nu în cădere să judece asemenea cereri;

Că, de asemenea, este neîntemeiată și cererea de a se trimite pricina în judecata tribunalului Dâmbovița, unde domiciliază pârâtul, fiindcă nu se susține, că ar exista la acel tribunal un proces principal;

Având în vedere că se recunoaște de părți că nici la această secțiune nu există un proces relativ la proprietatea, posesiunea sau folosința bunului ce se cere a fi sechestrul, și fiind de principiul legii că nu se poate cerceta o cerere de sechestrul judiciar, câtă vreme nu există un proces principal, finele de neprimire ridicat de pârât cată să fie admis;

Că, așa fiind, acțiunea urmează a se respinge; Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Gh. Pop. Șerbănescu, respinge acțiunea.

Semnați: Gh. Pop. Șerbănescu, C. Prodan.

Părerii și Discuțiuni

Se pot scoate pădurile cetelor de moșneni de sub regimul silvic, printr'o simplă decizie ministerială?

În *Monitorul Oficial* No. 76, dela 5 Iulie 1914, găsește un tablou de pădurile particulare scoase de sub regimul silvic, pe baza contestațiunilor făcute, publicat de către ministerul agriculturii și domeniilor, direcțiunea Cassei pădurilor.

Din chiar cuvintele scrise pentru a se arată ce fel de tablou este tabloul publicat, se vede că este vorba de acele păduri particulare, care s'au scos de sub regimul silvic în urma contestațiunilor făcute de către cei interesați.

Această scoatere de sub regimul silvic s'a făcut desigur în puterea art. 18 din codul silvic, după care consiliul tehnic întocmește tabloul de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic, tablou care, după aprobarea ministerului se publică în *Monitorul Oficial*, și în contra căruia orice persoană interesată poate face contestațiune la ministerul agriculturii și al domeniilor, contestațiune care printr'o decizie ministerială, poate fi încuviințată sau respinsă.

Din contopirea acestui articol cu articolul 1, aliniatele e, f, g, h, i, reese că întocmirea tabloului de către consiliul tehnic, cât și contestațiunile ce se vor face în contra acestui tablou, se referă numai la pădurile particulare.

În acest tablou găsește însă, cu oareșicare surprindere că, toate pădurile pe care moșnenii le stăpânesc în devălmășie și în care s'au stabilit drepturile de proprietate și s'au întocmit așezămintele, potrivit art. 29 și următorii din codul silvic, s'au scos de sub regimul silvic.

Se știe că prin regim silvic se înțelege tot complexul de dispozițiuni prevăzute prin codul silvic, care au de scop regulamentularea exploatărei pădurilor, oprirea defrișerilor, luarea măsurilor de poliție și de pază a pădurilor, stabilirea pedepselor pentru abaterile dela lege, urmărirea delictelor și contravențiunilor, și în sfârșit, atunci când este vorba de pădurile cetelor de moșneni, stabilirea drepturilor în aceste păduri, întocmirea așezămintelor și altele.

Prin urmare, dacă pădurile stăpânite în devălmășie de către moșneni, ar fi scoase de sub regimul silvic, ar însemna că acestor păduri să nu li se mai aplice

nimic din complexul dispozițiilor acestui regim și deci acest scut de apărare a cetelor de moșneni, scut creiat de codul silvic, va dispărea dela sine, astfel că moșnenii cari merită tot sprijinul, vor fi lăsați iar pradă exploatărilor necinstite.

Asupra acestui tablou, asupra acestei măsuri foarte păgubitoare pentru câteva sute de mii de locuitori ai țării acesteia, ar trebui să se revină cu atât mai mult cu cât tabloul în sine este nul, fără nici o putere, bine înțeles numai în ceea ce privește pădurile moșnenilor, de oarece este contrariu unui text de lege.

Să mă explic: art. 1 din codul silvic, spune categoric, că printre alte păduri sunt supuse regimului silvic și se vor administra potrivit legii silvice, și pădurile pe care moșnenii sau răzeșii le stăpânesc în devălmășie, prin urmare aceste păduri sunt puse de drept sub regimul silvic și aceasta reese și din expunerea de motive, la care n'ar mai trebui să recurgem față de acest articol destul de lămurit și unde se spune: «numărul pădurilor supuse regimului silvic după codul actual fiind restrâns, am completat dispozițiunile legii, făcând să intre sub acest regim (regim silvic) și următoarele păduri.»

2) «Pădurile stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie, în orice parte ar fi situate»

«Trecerea acestor păduri sub regimul silvic era absolut necesar, pentru ca proprietarii lor să poată fi supuși la toate îndatoririle ce decurg din aplicarea acestui regim»....

Și mai departe legiuitorul, tot în aceeași expunere de motive, spune: «principala dispozițiune introdusă în lege a fost aceea de a pune sub regimul silvic toate pădurile stăpânite de moșneni în devălmășie, fie că ele ar fi situate în regiuni muntoase, fie că ar fi situate în alte părți»»

Iată prin urmare că și în expunerea de motive se vede că pădurile cetelor de moșneni de drept sunt supuse regimului silvic, ceea ce după cum văzurăm mai sus, articolul 1 din codul silvic o spune categoric.

Din toate acestea reese că acel tablou nu are ființă și prin urmare nu are puterea de a modifica

un text categoric de lege, care nu poate fi modificat decât printr'o lege specială.

Eu cred că a fost indus în ercare ministerul agriculturii și al domeniilor, când a încuviințat conțestațiunile, în urma cărora încuviințări a întocmit tabloul, despre care am vorbit mai sus. Și ceea ce mă face să cred lucrul acesta este că în acest tablou sub rubrica: «articolul și aliniatul în baza cărora sunt supuse», găsesse în dreptul munților, stăpâniți de cetele de moșneni, trecut articolul 1, aliniatele *d* și *e*. Cercetând în codul silvic găsim că aliniatul *d* vorbește de pădurile moșnenilor, iar aliniatul *e* de pădurile particulare așezate pe vârfurile și creastele munților, precum și pe dealurile regiunilor muntoase.

Prin urmare, din trecerea acestor alinațe *d* și *e* sub această rubrică, reese că ar fi vorba de păduri, stăpânite atât de moșneni cât și de particulari, ceea ce în ce privește munții, așezați în colul judecătoreiei mele, este neadevărat întru cât ei sunt stăpâniți în întregime numai de cete fără amestecul vreunor particulari. Și mă gândesc că poate unii particulari, cari vcesc să intre de aci înainte în munți și cărora nu le convine de loc codul silvic, cu protecția lui cea mare, pe care o acordă moșnenilor în scopul de a-i feri tocmai de exploatările lor, se socotesc într'adins de acum proprietari pentru ca, pe cale de contestație înaintea consiliului tehnic unde le o fi ușor să dovedească drepturi de proprietate, pe cari nu le au, să poată astfel scoate, prin maestrite meșteșugiri, de sub regimul silvic acele păduri, pe care nu le pot cumpăra sub acest regim, dar pe care le pot cumpăra apoi după dreptul comun pe prețuri de nimic.

Dar se poate să nu fie așa și ministerul agriculturii și domeniilor să fi întocmit acest tablou pentru alte motive și se poate ca scoaterea pădurilor moșnenilor să aibă alte urmări de cât acelea pe care le am arătat mai sus.

De aceea cred că ar fi bine ca d-l ministru al agriculturii și domeniilor să dea toate lămuririle trebuitoare și să arate ce a înțeles prin scoaterea pădurilor moșnenilor de sub regimul silvic și este neapărată nevoie de aceste lămuriri și cât mai curând, dată fiind criza prin care trecem, care va îndemna pe mulți moșneni să-și vândă și puținul avut, ce le-a

mai rămas și aceasta desigur și după îndemnul exploataților, a acelor particulari de sus, cari, trâmbișând pretutindeni că pădurile lor au fost scoase de sub regimul silvic, îi va forța, prin fel de fel de mijloace, ca să-și vândă, pe prețuri de nimic, drepturile, vânzări pe care le vor face după dreptul comun, iar nu după codul silvic, care cere anumite formalități, greu de îndeplinit, tocmai pentru ei exploatații în contra cărora acest cod a luat înțelepte măsuri de apărare, de protecție a moșnenilor.

Pe lângă acestea, judecătorii de ocol vor trebui să înceteze cu lucrările referitoare la stabilirea drepturilor în munți, cu întocmirea așezămintelor, căci odată scoși munții, cu pădurile lor, de sub regimul silvic, toate aceste îndatoriri cad dela sine, întrucât ele fac parte integrantă din însuși regimul silvic, ceea ce am arătat mai sus și ceea ce reiese în mod evident din însăși expunerea de motive, unde după ce se spune că pădurile, stăpânite în devălmășie de moșneni, s-au pus sub regimul silvic, se adaugă:

„Aici se vor ivi două dificultăți: 1) Facerea amenajamentului, sau regulamentului provizoriu de exploatare necesită un studiu care nu se poate face în scurt timp.

2) a doua dificultate ce se va întâmpina va fi aceea de a se stabili care este partea, ce revine fiecărui moșnean în devălmășie

„Pentru a sili cetele de moșneni să constate acest lucru, am prohibit de a se permite exploatarea unei păduri stăpânită de moșneni până când aceștia nu-și vor fi constituit un așezământ“

Din toate aceste cuvinte reiese destul de lămurit că stabilirea drepturilor moșnenilor și întocmirea așezămintelor fac parte din acel complex de dispozițiuni, care se numește regimul silvic și că odată scoase pădurile de sub acest regim ca urmare logică, firească trebuie și judecătorii să înceteze orice lucrări referitoare la aceste stabiliri de drepturi și întocmiri de așezăminte și ar mai urma ca procesele referitoare la diferite contravenții și delictе, săvârșite în aceste păduri, să se judece după dreptul comun, ceea ce de sigur că nu se poate, dar totuși la înce-

put va fi o nedumerire în aplicarea textelor de lege

Nu se poate, este în contra ori cărui principiu de drept, ca, printr'o deciziune ministerială, să se abroge o lege și nici nu trebuie, căci ar fi o operă primejdioasă ca mai târziu, printr'o lege, să se scoată pădurile cetelor de moșneni de sub regimul silvic, ceea ce va avea ca urmare, ruina, prăbușirea unui întreg strat social, pentru scăparea, mântuirea căruia se făurise, sub înrăurirea unor calde simțăminte patriotice, o parte, și destul de însemnată, din codul silvic. Nu trebuie abrogat și aplicat cu sfințenie acest cod, care și are menirea de a scoate pe moșneni din ghiarele exploataților necinstiți, cari, printr'o exploatare condamnată de cea mai rudimentară morală s'au deprins a se îmbogăți fără muncă în paguba acestora.

Nu trebuie, căci este nepatriotic, de a lăsa peirii cea mai viguroasă pătură a țărânilor noastre, pe moșnenii cari despuiati de singurul lor avut, de singura lor bogăție, pădurile, vor ajunge a alcătui cu vremea o c'asă de desmoșteniți, de paria care va da mult de gândit și de lucru guvernanților noștri, căci ei se vor găsi în fața unei noi și grele probleme economice, găsirea, asigurarea unor noi mijloace de trai, problemă greu de deslegat, căci nu se va putea deslega prin a li se da pământ, de oarece de acesta au în de ajuns, prea mult încă, dar fiind tot pietros, ca în regiunea muntoasă, el nu le folosește la nimic.

Sărăcia care n'a bântuit încă niciodată prin părțile locuite de moșneni, dar care de câțva timp de când cu vânzarea pădurilor, și-a făcut apariția și prin aceste locuri binecuvântate, neîmblânzită și fără milă, a și început ași face victimele, dintre care unele ne mai putând suporta traiul cel greu, au luat drumul pribegii, pornind spre America. Se duc astfel departe, în țări străine, poate ca să nu se mai întoarcă niciodată, cei mai voșnici locuitori, de care țara odată va avea multă nevoie

Și de aceia spun că trebuie să se aplice cu sfințenie codul silvic.

Ion N. Tănăsescu
Judecător, Novaci-Gorj.

Din lumea judecătorească

Discurs ținut cu ocaziunea plecării dela Curtea de apel din Constanța, a d-lui Al. Bârsescu, înaintat prim-președinte al Curții de apel din Galați, la 28 Ianuarie 1915.

Doamnelor și Domnilor,

După cum floarea albă și gingașe, emblema a primăverii, numai prin forța ei de viață reușește să străbată straturile dense, spre a ajunge la lumină și înveșmântată de strălucire să ne bucure; tot astfel și dreptatea prin puterea imanentă înlătură piedicele din drumul ei, pentru a triumfa.

Nici odată ca în cariera iubitelui nostru prezident, care pleacă, nu ne-a fost dat să constatăm mai bine triumful dreptății.

Ce bucurie, ce înălțător și încurajator exemplu pentru noi, care facem din magistratură un apostolat, este această bine meritată avansare.

În două ocazii în viața mea am avut plăcerea să mă găsesc în contact de serviciu cu d-l Bârsescu, la Buzău și la Constanța. Atunci în primele începuturi ale carierei mele, nu am putut aprecia decât pe om și am rămas robit de amabilitatea deosebită, de gentileța și inima lui de bun și iubitor coleg. Astăzi când după o veche practică judecătorească, am reușit ca sufletul prin o continuă perfecționare a conștiinței, să devină un instrument cât mai exact al cântăririi dreptății, am putut aprecia și pe magistratul desăvârșit, pe acela care în deliberare se desbracă de orice personalitate, de ambițiune și nu este preocupat decât de triumful cauzei drepte, mergând până a renunța la părerea sa, dacă aceea a altui coleg duce mai bine la soluțiunea dorită.

Fiindcă mă găsesc printre magistrații cu cari în cârând vom împlini anul decând această Curte judecătorească, pot spune cu mândrie pentru fiecare din d-nii lor că aceeași grijă 'i-a preocupat.

Li-am văzut cum aruncau în creuzetul discuțiilor materiale adunate cu multă atențiune la judecarea pricinei, și cum la focul arzând al deliberărilor, făcute fără pasiune, fără spirit de dominare și fără acea tendință de rupere a unui coleg în favoarea vreunei opinii izolate, căutau numai ca din focul topitor al discuțiilor, să iasă lichidul clar fără gangă, din care să se toarne apoi frumoasa operă a cuvântului adevărului și al dreptății. O asemenea Curte, mi-am zis, fără să exagerez, va fi și ea una din pepinierile din care se vor recruta, diriguitorii Curților de apel, pe care bunul și dreptul Dumnezeu al strămoșilor ne va îngădui să deschidem în teritoriile locuite de frații cari se vor alipi la patria mamă. Tot printr'un efect al justiției imanente brațele vânjoase ale fiilor noștri vor reuși să ne dea mult dorita anexiune cu toate svârcolirile, opuneile vrăjmașilor neamului și vrăjmași ai principiilor de înaltă și elementară umanitate.

Revenind la sărbătoritul nostru, sunt sigur că pe d-sa nu-l mulțumește atâta avantajele atribuite rangului obținut, ci alegerea și dreptatea ce i s'a făcut de marele nostru diriguitor. Aci este locul să-i aducem a doua oară prinusul nostru de admirațiune pen-

tru grija ce dovedește că are în recrutarea personalului judecătorească, din tot ce posedă justiția mai bun. Nu mai vorbesc de iubirea noastră, căci aceasta de mult este un drept câștigat pentru d-sa.

Ca să termin, cum amicul nostru a ajuns la summum la care aspiră un magistrat meritos, nu 'mi rămâne decât să-i urez a fi fericit în viața cea mai lungă posibi', în mijlocul familiei sale iubite pentru care noi avem deosebită stimă și afecțiune.

Ion Hagiescu-Miriște.

BIBLIOGRAFIE

Tratat teoretic și practic de Procedură Civilă, de Eugen Herovanu, avocat. Volumul I, prima fasciculă, Iași, 1915.

Aparițiunea primei fascicule a volumului I din Tratatul de Procedură civilă al d-lui E. Herovanu, a avut o primire din cele mai favorabile în lumea juridică și a oamenilor competenți. Aceasta s'a putut vedea din cuvintele elogioase cu care a întâmpinat această operă d-l profesor M. B. Cantacuzino. Astăzi dăm loc cu plăcere scrisoarei de mai jos a d-lui profesor D. Alexandresco, decanul Facultății de drept din Iași, care, la rândul său, pune în lumină valoarea meritoasei lucrări a d-lui Herovanu.

Iubite domnule Herovanu,

Citind în *Dreptul* (revistă care'mi este scumpă), scrisoarea colegului meu, d-l M. B. Cantacuzino, asupra lucrării d-voastră, dați-mi voie să vă comunic și eu, tot relativ la această lucrare, cuvintele pe care le-am înscris în tabla de materie a volumului XI (Tratatul prescripției), care va apare în curând, la cuvântul «Legi de procedură».

Iată acele cuvinte, care sunt scrise încă din ziua de 1 Ianuarie 1915:

„Lucrarea d-lui Herovanu, pe care o cităm aci cu plăcere, am primit-o tocmai pe când scriam această tablă. Am lăsat totul spre a o examina mai de aproape, și ne-am convins ușor și de îndată că avem a face cu o operă de mare valoare, care va aduce servicii reale științei, dacă autorul va avea timpul și curajul de a o termina, după modul cum a început-o. Și fiindcă astăzi, când scriem aceste rânduri, este Anul-nou (1 Ianuarie 1915), li urăm ani mulți și spor la muncă. Orice s'ar întâmplă, să nu piardă nici răbdarea nici curajul“

Eu nu v-am răspuns personal spre a vă mulțumi de trimiterea volumului dv., însă răspunsul era de mult consemnat în cartea mea, și acest răspuns era să-l cetiți la apariția volumului, care ar fi apărut de mult, dacă tabla de materie nu m'ar fi ținut și nu m'ar ține în loc.

Primiți, cu această ocazie, felicitările mele pentru frumosul început cu care ați debutat pe terenul juridic, căci pe terenul literar nu mai sunteți de mult un debutant.

Primiți în același timp și o strângere de mână amicală.

D. Alexandresco.